

08.45	Ontvangst en registratie Het congres wordt geopend in Theater Buitensoos
09.30	Welkomstwoord <i>Anne Lefebre, voorzitter congrescommissie en Nienke Nieuwenhuizen, voorzitter Verenso</i>
09.50	Belofte van de toekomst Uitreiking Jan Stoopprijs <i>Prof. dr. Cees Hertogh</i>
10.05	Het specialisme ouderengeneeskunde – meer dan geneeskunde voor ouderen Ons vak roept, alleen al vanwege de naam, vooral associaties op met oudere patiënten. Ondertussen zijn jonge mensen met complexe neurologische aandoeningen voor de specialist ouderengeneeskunde aan de orde van de dag. Hoe groot is die populatie eigenlijk? Welke uitdagingen brengt ze met zich mee, en waarom is juist de specialist ouderengeneeskunde de aangewezen specialist en generalist om passende zorg aan deze patiënten te bieden? <i>Willemijn van Erp</i>
10.50	Introductie van de 4 pijlers van het congres
11.05	Pauze
11.35	Aanvang ronde 1 – Alleen de masterclasses zijn op voorinschrijving Maak uw keuze uit sessie 1A t/m 1E
1A	Pijler Palliatieve Zorg – Theater Buitensoos Plenaire lezing Mensen met dementie en extreem probleemgedrag: palliatieve sedatie als ultimum refugium? De Waalbed III studie doet onderzoek naar verpleeghuisbewoners met dementie met zeer ernstig of soms zelf extreem probleemgedrag. In een deelstudie zijn drie bewoners waarbij palliatieve sedatie is toegepast diepgaand, kwalitatief, geanalyseerd. <i>Prof. dr. Raymond Koopmans</i>
1B	Pijler Bijzondere doelgroepen - Bovenfoyer Debat Gerontopsychiatrie Gewoon Anders?! Debat aan de hand van stellingen. De stellingen zullen telkens na afloop van het debat hierover worden toegelicht op basis van recent onderzoek en maatschappelijke ontwikkelingen. <i>Anne van den Brink</i> <i>Moderator: Piet Hein Peeters</i>
1C	Pijler Eerstelijns – Subzaal 24/25 Masterclass (op voorinschrijving) – VOL - SO in het basispakket, wat nu? * Hoe ziet de regelgeving eruit? * Wat moeten we als specialist ouderengeneeskunde daarvan weten? * Wat gaat dat betekenen voor de uitvoering van mijn consulten en behandelingen in de eerstelijns? * Welke stappen moeten we voor 1 januari 2020 nog gaan zetten? <i>Ellen van Ginkel en Maarten Decates</i>

1D	SLAMSESSIES: Specialisten ouderengeneeskunde/onderzoekers presenteren de highlights van hun onderzoek, gevolgd door vijf minuten discussietijd. Subzaal 2
1E	Pijler Samenwerking – Subzaal 3 Masterclass (op voorinschrijving) – VOL - PrOud: Probiotica in Ouderen-instelling PrOud: Probiotica bij ouderen, een implementatie onderzoek. Op drie locaties van Zorggroep Rivas is onderzocht of probiotica bij antibiotica relevant is in de dagelijkse zorg. Tijdens deze parallelsessie wordt kort de invloed van antibiotica op het microbioom (van ouderen) uitgelegd en wat de klinische gevolgen kunnen zijn. Vervolgens bespreekt een van de onderzoekers en een betrokken specialist ouderengeneeskunde het type onderzoek en delen zij de resultaten en de aanbevelingen voor de praktijk. <i>Catharina Koning, Martine Busch en Annemiek van Oostveen</i>
12.25	Lunchpauze
13.40	Aanvang ronde 2 – Alleen de masterclasses zijn op voorinschrijving Maak uw keuze uit sessie 2A t/m 2D
2A	Pijler Samenwerking – Theater Buitensoos Plenaire Lezing Persoonlijkheidsstoornissen bij ouderen: recente ontwikkelingen Lange tijd dacht men dat behandeling van persoonlijkheidsstoornissen bij ouderen niet mogelijk was of dat persoonlijkheidsstoornissen op latere leeftijd niet meer voorkomen. Ruim 8 procent van de ouderen in de bevolking heeft een persoonlijkheidsstoornis en in verpleeghuisinstellingen en de ouderenpsychiatrie lopen de percentages op tot tientallen procenten. Deze patiënten ondervinden veel problemen met het aanpassen aan het ouder worden, lijden veelal zelf en ook consumeren ze veel tijd en geld van huisartsen, specialisten en mantelzorgers. Tot voor kort was er weinig bekend over diagnostische en behandelopties bij ouderen. In deze lezing komen de meest recente wetenschappelijke ontwikkelingen aan bod op het gebied van diagnostiek en behandeling van persoonlijkheidsstoornissen bij ouderen. <i>Arjan Videler</i>
2B	Pijler Palliatieve Zorg - Bovenfoyer Debat In debat over euthanasie bij dementie Binnen de beroepsgroep van specialisten ouderengeneeskunde en huisartsen wordt veel gedebatteerd over de mogelijkheid van euthanasie bij dementie. Waar liggen de nuances en waarin verschilt het perspectief? Kan een richtlijn ons ooit houvast bieden? <i>Jaap Schuurmans en Jule Bossers</i> <i>Moderator: Piet Hein Peeters</i>
2C	Pijler Bijzondere doelgroepen – Subzaal 24/25 Masterclass (op voorinschrijving) – VOL - Dokter, patiënt is niet aanspreekbaar! Over acute en langdurige bewustzijnsstoornissen Wat betekent het als je patiënt plotseling 'niet aanspreekbaar' is? En hoe bepaal je wat er in het hoofd omgaat van iemand die na hersenletsel langdurig niet bij bewustzijn lijkt? <i>Willemijn van Erp en Jochem van Ommen</i>

2D	SLAMSESSIES: Specialisten ouderengeneeskunde/onderzoekers presenteren de highlights van hun onderzoek, gevolgd door vijf minuten discussietijd. Subzaal 2
14.15	Zaalwissel
14.25	Algemene ledenvergadering
15.25	Pauze
15.55	Aanvang ronde 3 – Alleen de masterclasses zijn op voorinschrijving Maak uw keuze uit sessie 3A t/m 3E
3A	Pijler Palliatieve zorg – Theater Buitensoos Plenair Dood gaan we allemaal. De weduwe en de dokter. De Weduwe en de Dokter zijn Mariska van Veenen en Margot Verkuylen. Zij hebben elkaar gevonden in hun missie om het praten over doodgaan normaler te maken. In deze interactieve lezing gaan ze vanuit hun vak en vanuit hun persoonlijke ervaringen hier samen met de zaal de dialoog over aan. Met dilemma's en voorbeelden uit de praktijk en vanuit de zaal. <i>Margot Verkuylen en Mariska van Veenen</i>
3B	Pijler Samenwerking - Bovenfoyer Debat Samenwerking ouderenpsychiatrie <i>Spreker genodigd</i> <i>Moderator: Piet Hein Peeters</i>
3C	Pijler Eerstelijns – Subzaal 24/25 Masterclass (op voorinschrijving) Palliatieve consultatie thuis, wat zijn de uitdagingen? Zowel complexe ouderenzorg als palliatieve zorg liggen in elkaars verlengde. Uitdagingen in de thuissituatie zijn divers. Aan de hand van casuïstiek wil ik graag met de aanwezigen praktische tips en trucs delen op inhoudelijke verschillen van presentatie en aard van symptomen. En welke organisatorisch-logistieke kwesties kun je in de thuissituatie aantreffen? <i>Jaap Schuurmans</i>
3D	Pijler Bijzondere doelgroepen – Subzaal 2 Masterclass (op voorinschrijving) - VOL - Aan de slag met probleemgedrag bij jonge mensen met dementie Probleemgedrag bij jonge mensen met dementie in het verpleeghuis komt frequent voor en is belastend voor zorgverleners. Wij nemen u mee in een geïntegreerde systematische aanpak en geven praktische handreikingen. <i>Ans Mulders en Jeanette van Duinen</i>
3E	Pijler Samenwerking – Subzaal 3 Masterclass (op voorinschrijving) (H)erkenning van spasticiteit in het verpleeghuis In deze presentatie zal worden ingegaan op de herkenning en (onder)behandeling van spasticiteit in het verpleeghuis. <i>Monica van Eijk</i>

16.45	Zaalwissel
16.55	Aanvang ronde 4 – Alleen de masterclasses zijn op voorinschrijving Maak uw keuze uit sessie 4A t/m 4D
4A	Pijler Bijzondere doelgroepen – Theater Buitensoos Plenaire lezing <i>Ans Mulders</i>
4B	Pijler Eerstelijns - Bovenfoyer Debat <i>Petra Borsje en Robert Helle</i> <i>Moderator: Piet Hein Peeters</i>
4C	Pijler Samenwerking – Suzaal 24/25 Masterclass (op voorinschrijving) - VOL - Taakherschikking! Schikt het jou ook? Wat is taakherschikking? Is het een of zelfs dé oplossing voor het tekort aan specialisten ouderengeneeskunde? Een doelmatigheidsslag? Hoe regel je het in de praktijk? Deze en vele andere vragen komen in deze sessie aan bod. <i>Pieter le Rütte</i>
4D	Pijler Palliatieve zorg – Subzaal 2 Masterclass (op voorinschrijving) - VOL - Dood gaan we allemaal- De weduwe en de dokter De Weduwe en de Dokter zijn Mariska van Veenen en Margot Verkuylen. Zij hebben elkaar gevonden in hun missie om het praten over doodgaan normaler te maken. In deze masterclass gaan Mariska en Margot samen met de deelnemers oefenen in het praten over doodgaan. Samen gaan we op zoek naar passende wijzen en woorden. Van de deelnemers wordt een actieve bijdrage verwacht. <i>Margot Verkuylen en Mariska van Veenen</i>
4E	Pijler Samenwerking – Subzaal 3 Masterclass (op voorinschrijving) Zingeving en spiritualiteit in de verpleeghuiszorg Eind 2018 is de herziene Richtlijn Zingeving en Spiritualiteit in de palliatieve zorg gepresenteerd. Wat betekent deze herziene richtlijn in de dagelijkse praktijk voor specialisten ouderengeneeskunde en hoe kunnen we als arts/generalist met patiënten en dierbaren in gesprek gaan over vragen op dit gebied? Marie-José Gijsberts, specialist ouderengeneeskunde en Verenso-vertegenwoordiger in de werkgroep, geeft in een korte workshop praktische uitleg over de richtlijn met nadruk op de vaardigheden van de specialist ouderengeneeskunde. <i>Marie-José Gijsberts, Arno Breeman en Benno Brouwer</i>
17.45	Einde congres
18.00	Borrel
20.00	Afsluiting